

Szkoła Podstawowa nr 46 im. Stefana Starzyńskiego w Warszawie

Ewaluacja wewnętrzna

Obszar 3

Wymaganie 3.4 „Rodzice są partnerami szkoły”

AUTORZY:

Magdalena Bukalska

Wiesława Myszewska

Elżbieta Skarzyńska

Jolanta Wodzyńska

Data sporządzenia: czerwiec 2011

Raport przeznaczony jest dla:

- 1. Dyrektora szkoły**
- 2. Rady Pedagogicznej**
- 3. Opublikowany na stronie internetowej szkoły**

www.sp46.edupage.org

1. WSTĘP

a) Cel ewaluacji:

Doskonalenie zasad współpracy z rodzicami w celu podniesienia jakości pracy szkoły

Powodem wyboru takiego celu było ustalenie, jak przedstawia się współpraca szkoły z rodzicami. Rodzice są ważnym podmiotem szkoły. Tworząc Radę Rodziców czy Radę Szkoły mają wpływ na jej działanie w wielu obszarach. Dobra współpraca wpływa korzystnie na wzmocnienie szkoły, rodzin i edukację uczniów.

b) Opis ewaluacji :

Przystępując do ewaluacji postawiliśmy sobie następujące pytania:

- W jakim stopniu znana jest rodzicom ogólna koncepcja pracy szkoły?
- Jakie akty prawne wskazują konieczność realizacji zadań we współpracy z rodzicami?
- W jaki sposób szkoła angażuje rodziców w realizację swoich zadań
- W jakich sprawach szkoły współdecydują rodzice?
- W jaki sposób szkoła wyróżnia rodziców zaangażowanych w działania placówki?
- Jak oceniana jest wzajemna współpraca przez rodziców i nauczycieli?

Chcąc odpowiedzieć na w/w pytania posłużyliśmy się następującymi metodami badawczymi :

- analiza dokumentów
- ankieta kierowana do nauczyciela
- ankieta kierowana do rodziców
- rozmowa z dyrektorem szkoły, pedagogiem szkolnym, przedstawicielem Szkolnej Rady Rodziców

Grupę badawczą stanowili nauczyciele- wychowawcy (17 osób), liczna reprezentacja rodziców (132 osoby), dyrektor, pedagog szkolny, przedstawiciel Rady Rodziców.

Badanie zostało przeprowadzone w warunkach szkolnych. Ankietowanych było 100% nauczycieli- wychowawców i 132 rodziców. Podczas badania nie było żadnych przeszkód technicznych. W analizowaniu zebranych danych brali udział członkowie zespołu ds. ewaluacji.

2. Prezentacja wyników badań

Podstawą prawną wskazującą konieczność realizacji działań szkoły we współpracy z rodzicami jest Ustawa o systemie oświatowym z dnia 7 września 1991r (art.1, art.36a ust.5, pkt.2 art.45-49, art.51) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 7 września 2004r.

Analizę wyników badań rozpoczynamy od rozważenia wyników ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli- wychowawców, doświadczonych pedagogów z długoletnim stażem pracy (94% ma staż pracy powyżej 16 lat).

Z przeprowadzonych badań wynika, że współpracę z rodzicami dobrze i bardzo dobrze ocenia 16 nauczycieli (94%). Potwierdza ten fakt również analiza sprawozdań semestralnych w roku szkolnym 2010/2011 dokonana na podstawie Księgi Protokołów.

Wszyscy badani nauczyciele wskazali, że najbardziej popularną formą współpracy są zebrania. Zdaniem 84% pedagogów, rodzice uczestniczą w nich bardzo często, bądź zawsze. Równie dużą popularnością cieszą się rozmowy indywidualne. Rodzice zdaniem nauczycieli bardzo często włączają się w opiekę nad uczniami podczas wyjść poza teren szkoły oraz w organizowanie imprez klasowych. Jednocześnie 65% wychowawców przyznaje, że rodzice często lub bardzo często dokonują zakupów różnych rzeczy do klasy (np. papieru ksero) oraz biorą udział w akcjach charytatywnych (w bieżącym roku szkolnym była to między innymi pomoc uczniom z Bogatyni, akcja „Góra grosza”, pomoc zwierzętom ze schronisk itp.). Zdaniem ponad połowy badanych nauczycieli (53%) często i popularną formą jest kontakt telefoniczny. Mniej popularny i rzadziej stosowany jest kontakt listowny i mailowy.

Z przeprowadzonych badań wynika także, że nauczyciele nie składają uczniom i ich rodzicom wizyt domowych. Zdaniem pedagoga szkolnego Kuratorium Oświaty nie poleca tej formy współpracy ze względu na niebezpieczeństwo nadmiernej ingerencji w sytuację domową ucznia.

Niezbyt dużą popularnością zdaniem 53% badanych nauczycieli cieszą się wszelkiego rodzaju spotkania rodziców ze specjalistami np. z psychologiem, pedagogiem szkolnym, przedstawicielami policji czy straży miejskiej. Rodzice tylko czasami w nich uczestniczą. Zazwyczaj tego rodzaju spotkania odbywają się na dużej sali gimnastycznej bezpośrednio przed zebraniem. Nigdy (5N) lub tylko czasami (7N) rodzice uczestniczą w zajęciach otwartych. Fakt ten spowodowany może być wczesnymi godzinami takich zajęć, gdy rodzice przebywają jeszcze w pracy, jak też małą liczbą tego typu lekcji.

Zebrania z rodzicami nauczyciele prowadzą samodzielnie w formie rozmowy lub dyskusji (94% N), rzadziej w formie wykładu (35% N). Wszystkie ankietowane osoby potwierdziły organizowanie pedagogizacji rodziców. Wpisy tematów pedagogizacji znajdują się w dziennikach lekcyjnych poszczególnych klas.

Jako formy uzupełniające, które umożliwiają lepsze przygotowanie i przeprowadzenie form wiodących (zebrań, rozmów indywidualnych) oraz pogłębiają formy współpracy, badani nauczyciele stosują prezentację

różnorodnych prac swoich wychowanków, a także pokaz i analizę sprawdzianów. Często, szczególnie w edukacji wczesnoszkolnej, wychowawcy przedstawiają rodzicom opisową ocenę postępów w nauce (53% N). Również 65% badanych pedagogów przygotowuje na spotkania z rodzicami pokazy artystyczne uczniów.

Powodem do zadowolenia jest fakt, że 71% wychowawców utożsamia swoją postawę i działania ze zdaniem „***Staram się w każdy możliwy sposób włączyć rodziców do współpracy i doceniam każdy przejaw ich zaangażowania, bo wierzę, że jest to warunek harmonijnego rozwoju moich uczniów***”. Może cieszyć również fakt, że 65% nauczycieli oceniło postawę rodziców jako życzliwą (osoby chętnie pomagające nauczycielowi). Jednak tyle samo zauważyło bierność rodziców wobec szkoły, nauczycieli i wszelkiego typu działań.

Wszyscy badani nauczyciele zapewnili, że rodzice zostali zapoznani ze Statutem Szkoły, a więc Misją i zadaniami placówki, prawami i obowiązkami uczniów, WSO. Również przedstawili rodzicom Plan wychowawczy swoich klas i plan zajęć (94% N). Rodzice raczej nie zgłaszali żadnych uwag.

Zgodnie z prawem rodziców do informacji o postępach, trudnościach, zaległościach i niepowodzeniach uczniów 70% badanych nauczycieli stwierdziło, że zawsze i na bieżąco wywiązują się z tego obowiązku, 18% wskazało ,że bardzo często to robi, a 12% - często. Najpopularniejsza forma kontaktu to:

- rozmowa indywidualna (47%)
- korespondencja w dzienniczku ucznia (41%)
- zebrania (41%)
- kontakt telefoniczny (24%).

Zdaniem pedagogów rodzice mają możliwość korzystania z oferty współpracy ze szkołą . W stopniu dobrym wykorzystują tę współpracę z

- wychowawcą (82% N)
- pedagogiem (65% N)
- dyrektorem (59% N)

Niepokojący jest fakt wykorzystania w niezadowalającym stopniu współpracy z psychologiem zdaniem 29% badanych nauczycieli i z logopedą (zdaniem 18%N). Na taki wynik badania może mieć wpływ niewystarczająca liczba godzin pracy logopedy oraz brak etatu psychologa szkolnego.

Rodzice w opinii 47% wychowawców nie zgłaszają uwag odnośnie współpracy ze szkołą, a zdaniem 35% badanych- zgłaszają. Są to:

- wniosek o częstsze spotkania z dyrekcją szkoły
- zwiększenie możliwości bezpośredniego kontaktu z nauczycielami przedmiotów
- stworzenie dyżurów nauczycieli przedmiotów w szkole w określone dni i o określonych godzinach
- uwagi dotyczące funkcjonowania świetlicy i stołówki szkolnej

- dotyczące wycieczek uczniów
- spraw organizacyjnych np. oznakowania wjazdu na parking szkolny

Aby poprawić współpracę z rodzicami nauczyciele proponują:

- spotkania integracyjne (np. plenerowe z dziećmi i rodzicami)
- stworzenie gabinetu rozmów z rodzicami (wydzielenie pomieszczenia na spotkania indywidualne)
- dyżury nauczycieli przedmiotów
- zwiększenie zaangażowania rodziców w sprawy szkoły .

Nauczyciele wyróżniają rodziców szczególnie współpracujących ze szkołą. Ponad 76% wychowawców składa podziękowania indywidualne i na forum klasy, na bieżąco oraz na zakończenie semestru bądź roku szkolnego. Pozostałe 18% stwierdziło, że dziękuje rodzicom wręczając im dyplomy i listy pochwalne.

Ankiety dotyczące współpracy ze szkołą wypełnili również rodzice . Mierzeniem objęto 132 rodziców naszej szkoły chcących wziąć udział w badaniu.

Większość rodziców zna podstawowe dokumenty obowiązujące w szkole. Najlepiej znany jest system oceniania uczniów (78% badanych rodziców zna go bardzo dobrze lub dobrze) oraz Plan wychowawczy klasy (77% rodziców zna go b.dobrze lub dobrze). Powyżej 70 % rodziców przyznaje się do bardzo dobrej lub dobrej znajomości programu nauczania i planu zajęć. Najbardziej podzielone są zdania rodziców dotyczące stopnia znajomości misji i zadań szkoły. Aż 65% rodziców stwierdza brak znajomości lub słabą znajomość tego dokumentu, 44% rodziców uważa zaś, że zna go bardzo dobrze lub dobrze.

Zdecydowana większość rodziców zgadza się również z metodami wychowawczymi (92%) i opiekuńczymi(93%) stosowanymi w szkole.

Częściowo pokrywają się również opinie rodziców i nauczycieli dotyczące form ich współpracy. Rodzice podobnie jak i nauczyciele uznają zebrania i rozmowy indywidualne jako najbardziej popularne formy współpracy, w których najczęściej uczestniczą. Około 63% badanych rodziców stwierdza także częste uczestnictwo w imprezach klasowych organizowanych przez uczniów wraz z wychowawcą. Powodem do zadowolenia jest duże zainteresowanie i dość wysoka frekwencja na imprezach szkolnych, w tym corocznych piknikach rodzinnych oraz udział w akcjach charytatywnych. Niepokojące są wyniki dotyczące organizacji i przygotowania imprez , wycieczek klasowych, wykonywania prac i usług na rzecz klas i szkoły oraz sprawowaniu opieki podczas wyjazdów poza teren szkoły. Znaczna większość badanych rodziców nigdy lub tylko czasami angażuje się w tego typu formy aktywności.

Rodzice raczej niechętnie wypowiedzieli się co do atrakcyjności form współpracy. Zaledwie połowa badanych udzieliła odpowiedzi, z czego 14% uważa, że są to spotkania , zebraniem

14% preferuje kontakty osobiste
7% imprezy integracyjne, pikniki, dni otwarte
7% kontakt mailowy.

Tylko pojedyncze formy współpracy nie spełniają oczekiwań rodziców np. e-mail 2%, telefon 2%, a odpowiedzi na to pytanie udzieliło zaledwie 17% badanych.

Zdecydowana większość (66%) potwierdza, że ma możliwość korzystania z oferty współpracy ze szkołą, jeżeli zaistnieje taka potrzeba, a 58% określa ją w stopniu dobrym. Najsłabszy kontakt jest z logopedą .

Niska liczba odpowiedzi na końcowe pytania ankiety wynika z faktu, że ankietowane osoby nie odpowiadały na wszystkie pytania, które były w ankiecie. Dotyczy to w szczególności pytań otwartych. Nieliczni rodzice podają propozycję poprawy już istniejącej współpracy i wskazują, że można usprawnić kontakt mailowy, rozbudować stronę internetową tworząc na przykład forum, popracować i udoskonalić strony internetowe poszczególnych klas, wprowadzić dziennik elektroniczny. O dużym zainteresowaniu szkolną stroną internetową świadczą także obserwacje liczby odwiedzających ją osób. Średnio w ciągu tygodnia stronę naszej szkoły odwiedza około 1000 osób.

Odpowiedzi dotyczące o czym ich zdaniem powinni decydować są bardzo różnorodne; 9% rodziców pragnie decydować o propozycjach zajęć pozalekcyjnych, 4% o wyborze miejsc wycieczek, prawie tyle samo o wyjściach ze szkoły, a 1,5% o inwestycjach finansowych Rady Rodziców. Można przypuszczać, że są to rodzice albo mało zorientowani w swoich prawach i możliwościach działania, albo rzadko uczestniczący w różnego rodzaju kontaktach pracowników szkoły z rodzicami, gdyż na wymienione przez nich sprawy rodzice mają bardzo duży wpływ. Około 20% respondentów stwierdza, że zaangażowanie rodziców na rzecz szkoły jest zauważalne i doceniane.

Podsumowując- wzajemna współpraca prze rodziców , podobnie jak i przez nauczycieli oceniana jest pozytywnie, gdyż 67% badanych uważa, że jest ona na poziomie bardzo dobrym lub dobrym.

W trakcie ewaluacji do gromadzenia danych wykorzystano również wywiad z pedagogiem szkolnym, zastępcą przewodniczącego Rady Rodziców oraz rozmowę z dyrektorem szkoły.

Z wywiadu z pedagogiem wynika, że rozmowa , to najczęściej stosowana przez niego forma kontaktu z rodzicami. Z reguły poprzedza ją telefoniczna konsultacja lub też listowne zaproszenie na spotkanie. Najczęściej dotyczy ono trudności w nauce i problemów wychowawczych. Uczniowie z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej otrzymują opiekę i następującą pomoc materialną:

- ^ stypendia szkolne 2ucz.
- ^ dofinansowanie do zakupu podręczników 7ucz.

- ▲ bezpłatne obiady 22 ucz. (w tym 19 finansuje OPS, a 3 jest finansowane z budżetu szkoły
- ▲ coroczny udział grupy ok. 20 uczniów w Mikołajkowej Gwiazdce.

Pedagog wspólnie z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną przygotowuje i prowadzi warsztaty dla rodziców uczniów grupy przedszkolnej. Na terenie szkoły odbywa się też wykład dla rodziców uczniów klas V na temat dysleksji i dostosowania warunków sprawdzianu po klasie VI do możliwości i potrzeb uczniów. Zachęca rodziców, aby skorzystali z możliwości uczestnictwa w warsztatach podnoszących ich umiejętności wychowawcze, a organizowanych przez poradnię. We współpracy ze Strażą Miejską w ramach programu profilaktycznego „Bądź bezpieczny” organizuje pogadanki dla rodziców uczniów grupy przedszkolnej i klas I.

Podczas wywiadu z przedstawicielem Rady Rodziców ustalono, że 18 osobowa Szkolna Rada Rodziców przyjęła zasadę spotkań co dwa miesiące. W praktyce spotkania te odbywają się w zależności od potrzeb. Między jej członkami odbywają się też konsultacje drogą elektroniczną. W drodze uchwał podjętych większością głosów RR podejmuje decyzje związane z funkcjonowaniem Rady i szkoły. W ostatnim czasie z uwagi na trudności budżetowe placówki, główna działalność to finansowanie imprez szkolnych oraz dofinansowywanie zakupów rzeczowych tj. zakup pomocy naukowych, dofinansowywanie remontów i prowadzonych modernizacji. Rada inicjuje lub wspiera różnorodne inicjatywy np. fluoryzację, akcję „Lekki tornister” itp. Rada głównie skupia się na pomocy finansowej zgromadzonej ze środków zebranych od rodziców i pozyskanych z tytułu darowizn. Przedstawiciel RR stwierdza, że kompetencje Rady określone przez Ustawę oraz Statut są szerokie i wystarczające.

Dyrektor szkoły podczas rozmowy z członkiem zespołu do spraw ewaluacji stwierdził, że zaangażowanie nauczycieli w pedagogizację rodziców na hospitowanych przez niego różnego rodzaju spotkaniach ocenia na poziomie bardzo dobrym.

Analiza kroniki szkolnej również ukazuje liczny udział rodziców w różnego rodzaju akcjach organizowanych przez szkołę tj. piknikach, uroczystych akademiach, spotkaniach dla laureatów konkursów, wigiliach klasowych, spotkaniach z okazji „Dnia Rodziny” , uroczystościach zakończenia roku szkolnego czy uroczystości ślubowania uczniów klas I.

3. Analiza dokumentacji szkolnej

- Analiza dokumentów szkoły wykazuje, że placówka zachęca rodziców do czynnego udziału w proponowanych formach aktywności oraz do podejmowania wspólnych działań.
- Zapisy statutowe dowodzą, że rodzice są w pełni uprawnieni do podejmowania decyzji w sprawach dotyczących edukacji ich dzieci.
- Placówka oferuje fachową pomoc i wsparcie w osobach szkolnych specjalistów.

- Regulacje wewnątrzszkolne mają na celu wzmocnić stosunki partnerskie na linii szkoła – dom rodzinny ucznia;
- podkreślają rolę rodzica w procesie edukacji i wychowania.

Statut Szkoły

- podkreśla, że szkoła w zakresie nauczania i kształcenia współpracuje z rodzicami,
- podaje formy kontaktów nauczycieli i wychowawców z rodzicami,
- w zadaniach szkolnych specjalistów (pedagoga, logopedy) uwzględnia organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy pedagogiczno –psychologicznej również dla rodziców,
- precyzuje cele, kompetencje i zadania działalności Rady Rodziców jako rodzicielskiego organu szkoły w zakresie wszystkich spraw dotyczących placówki,
- zadania wychowawcy obejmują współdziałanie z rodzicami,
- wśród wyszczególnionych zadań nauczyciela jest mowa o systematycznej współpracy z domem rodzinnym uczniów,
- zobowiązuje rodziców do ścisłej współpracy z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole

Szkolny Program Wychowawczy:

- podkreśla w zadaniach wychowawcy wspieranie rodziców w procesie wychowania,
- w zadaniach rodziców podkreśla między innymi :- współpracę z nauczycielami w działaniach ukierunkowanych na dobro dziecka,
- systematyczne kontaktowanie się z nauczycielami w celu uzyskania aktualnych informacji dotyczących dziecka,
- współorganizację imprez klasowych i szkolnych,
- aktywne uczestnictwo w rozwiązywaniu problemów własnej klasy i szkolnych , kształtowanie właściwego wizerunku szkoły .

■ Zakończenie

Reasumując dotychczasowe rozważania za mocne strony można uznać:

- dobrą znajomość przez rodziców podstawowych dokumentów umożliwiających działalność szkoły
- współdecydującą rolę rodziców w sprawach szkoły
- aktywność rodziców na forum klasy- w szczególności rola wspomagająca proces dydaktyczno – wychowawczy
- częstą, dwustronną komunikację - zebrania z rodzicami oraz rozmowy indywidualne jako skuteczny kanał komunikacji N-R, R-N

- wspólną odpowiedzialność szkoły i domu za osiągnięcia dzieci
- wsparcie psychologiczne i pomoc merytoryczną
- stwarzanie w trakcie roku szkolnego możliwości do bliższego poznania się pracowników szkoły i rodziców

W przyszłości:

- warto zwiększyć jeszcze zaangażowanie rodziców w prace na rzecz szkoły i bardziej wykorzystać aktywność rodziców z pasją
- trzeba częściej uaktualniać stronę internetową szkoły(szczególnie strony poszczególnych nauczycieli) i zwiększyć kontakt z rodzicami poprzez umieszczanie informacji o klasówkach, sprawdzianach, a także sprawach organizacyjnych dotyczących poszczególnych klas
- należy udoskonalić możliwość kontaktu rodziców z nauczycielami przedmiotów
- dobrze by było zorganizować tzw. pokój do rozmów z rodzicami
- warto też zwiększyć liczbę spotkań rodziców ze specjalistami, ustalić harmonogram tych spotkań na cały rok i umieścić go na stronie internetowej oraz zadbać o to, aby były one ciekawe i przydatne
- poprawić przepływ informacji pomiędzy RR a rodzicami
- dokładnie raz jeszcze przeanalizować wszystkie nawet pojedyncze wnioski i sugestie otrzymane od rodziców i nauczycieli podczas tej ewaluacji i w miarę możliwości je realizować